

Sıradışı bir yönetici

16 -17 Nisan tarihlerinde yüzlerce İK yöneticisi Lütfi Kırdar'daki 13. İnsan Kaynakları Zirvesi'nde gerçek bir koşuşturmacaya yaşadılar. Bu koşuşturmacanın arasında, görmesini bilen gözler, çok özel bir mesajın farkına vararak, ruhlarını dinlendirme olanağı buldu. Bu mesaj, iş dünyasının tüm stresine bir yanıt, bir çözüm, bir başka gerçekliğin varlığına uzanan bir kapı niteliğindedi. "Meditasyon Yaşantıları" adı altında oluşturduğu heykel sergisiyle bu mesajı İK yöneticilerine getiren kişi ise; Emire Konuk'tu. DBE Kurucu Ortağı ve sanatçı Emire Konuk ile kariyerinin birbirinden çok farklı gibi görünen patikalarının nerede birleştiğini ve "Meditasyon Yaşantıları" adı altında gerçekleşen heykel sergisini konuştuk.

"Kabullenmelerle çoğalmak..."

Belki de size en çok sorulan sorudur ama bu soruya yanıtınızla, kariyer kavramına bakışınızı öğrenebilmeyi umut ediyoruz; bir sanatçı, aynı zamanda bir şirketi yönetirken kendi iç dengelerini nasıl kurar, nasıl farklılıklar yaratır, nerelerde sıkıntı yaşar?

68 kökenli bir insan olduğum için, sanatın hiçbir zaman, sanatçı adı verilen ve sanki başka bir türmüş gibi kabul gören

"yaratıklarca" yapılacağına inanmadım.

Benim düşünceme göre söyleyecek sözü olan ve bunu söyleme biçimini bulan herkes sanat yapabilir. Tüm eğitim sürecim bu düşünce üzerine oldu. 60'lı yıllarda yüksek öğrenim sırasında Paris'te 8 yıl boyunca Sorbonne'da tiyatro ve Ecole Des Beaux Arts'ta heykel üzerine çalışmalarında bu felsefeyi içselleştirecek bir ortamda yaşadım. Benim için önemli olan, insanın olgunlaşma sürecidir. İnsan

çöp toplayarak da olgunlaşır, resim yaparak da, bir şirket yöneterek de. Olgunlaşmaktan anladığım, kişinin kendi iç dinamiklerini tanıması, bunları olmak istediği doğrultuda yeniden kurmaya çalışması, 2000 senelik kültür birikimini anlama çabası vermesi ve yaşamın dayatıklarıyla kendi isteklerini dengeleyebilmesidir. Her türlü yaşam biçiminde bilinçli veya bilinçsiz tercihlerle bunu herkes yapmak zorunda zaten. Önemli olan, seçimlerimizin kendi bilinçli seçimlerimiz olması için gereken gayreti, özeni göstermek.

Ben Emre'nin yöneticiliğe ayıracağı zamanı ve enerjisi, kendi uzmanlığına aktarması için DBE'de çalışmaya başladığım zaman, sanatçı arkadaşlarımdan çok ciddi eleştiriler aldım. Öylesine tutucu davrandılar ki, her durumda olgunlaşmanın mümkün olduğunu, bu şirketteki sorumluluklarının da yaşamla, sanatla hesaplaşmanın, iç dengelerini kurmanın bir yolu olabileceğini, bunun sonuçlarının yaptığım her işe mutlak yansıtacağını kimseye anlatamadım.

İsterse herkes her işi yapabilir, herkes her işi yapıp kendi işi haline getirebilir. Yetenek yönetiminin mümkün olduğuna, kendimizi geliştirebileceğimize inanırım.

İsterse herkes her işi yapabilir, herkes her işi yapıp kendi işi haline getirebilir. Yetenek yönetiminin mümkün olduğuna, kendimizi geliştirebileceğimize inanırım. Önemli olan istemek tabii ve seçiminizi yaptıktan sonra geriye bakmaksızın kendinizi adamak.

Önemli olan istemek tabii ve seçiminizi yaptıktan sonra geriye bakmaksızın kendinizi adamak.

Birbirinden bu kadar farklı iki alanı beraber yürütmek mümkün ama kolay mı sizce?

Asla kolay değil. Ben çok zorlandım. Hatta zaman zaman: “Galiba haklılar, bu iki zor elbiseyi üstüste giymem mümkün olamayacak” diye düşündüm de... Ama sanat ve iş yaşamını birlikte yürütme fikri de olgunlaşma sürecinin bir parçası olarak hoşuma gidiyordu. Bu süreci yürütmek için gerekli psikolojik donanımı edindikçe, sörf yapar gibi kendi yetileirimle dalgalara karşı koymayı öğrenerek bu zor ama başarmanın tadını aldığım değişim sürecini başlattım ve sürdürüyorum. Bu süreçte aldığım danışmanlıklar tabii çok önemli. Ayır ayrı yönetim ve yaşam koçlarım var. Her eğitim her değişim ne kadar zorsa bu süreç de o kadar zor oldu, bir defa seçimimi yaptım o uğurda ne gerekiyorsa yapmam gerek. İnsanın “benim kişiliğim bunu yapmaya uygun değil” diyebilme lüksü yok. Ben sanatçıyım, sanatımı yapacağım, diğer gerçekliklerle ilgim yok deme şansınız yok. En azından benim böyle bir lüksüm olmadı. Bu bir seçim meselesi, insanın kendinden beklentisinde çıtayı yüksek tutma meselesi. Madem dünyanın dış şartlarını değiştiremiyoruz, öyleyse kendimizi zorlayacağız. Bugünün dünyası kendimizi geliştirmek için çok veri su-

nuyor. Bunları görmezden gelip kapıları kapatıp, “tek boyutlu insan” olmak bugün ancak olumsuz bir seçim ve ısrar meselesi! Ne var ki fiziksel ve beyinsel olarak bugünün sunduğu geniş imkânları değerlendirmek isteği de çok yorucu. Güncel sanat artık, çok geçici, çok spontan ve herkesin ulaşabileceği malzemelerle yapılabilen bir kavram halini aldı. Bu yanaşılabilirlik duygusu sanatın sınırlarını da genişletiyor. Gündelik hayatı, aleladeyi yücelten işler yapılıyor. Çoğu zaman endüstrinin verdiği olanakları da kullanmak reddediliyor. Benim inandığımsa; çağımı içleştirmek, çağımın bütün bilgi ve teknolojisini deneyimlemek.

Bir röportajınızda şöyle demişsiniz. “Ben aç gözlüyüm, birbirinden farklı yaşam biçimlerini deneyimlemek istiyorum.” Bu iki konunun birbiriyle ilişkisi olabilir mi?

Evet, bu benim kariyer mottom sayılabilir. Hatta hiç unutmam henüz 20’li yaşlarımda bir gün bir arkadaşımınla yürürken bir yoğurtçuya rastladık, adam elindeki zili çalıyor ve avaz avaz “yoğuuuurt” diye bağırıyordu. Bir anda onun yaptığı işi deneyimleme isteği oluştu içimde... Bunu yüksek sesle söylediğinizde ne komik tepkiler aldığımızı tahmin bile edemezsiniz. Ama ben gerçekten onu da yaşamak istiyordum. Hayatı içine almanın, çok sıradan gibi görünen bir işte bile kendi tarzını ortaya koymanın cazibesine inanıyorum çünkü... Kabullenmelerle çoğalan

bir yaşamın peşindeyim ben...

“Onu istemem, bunu istemem” demek benim tarzım değil

“onu da isterim bunu da isterim.” Zorsa, “tamam gelsin, ben hallederim” demeyi tercih ediyorum. Yaşarken doğru veya yanlış ne demek bilmiyorum, bu benim seçimim, ben böyle yaşadım ve devam edeceğim.

Gereklilikten söz ettiniz, neden gerektiği DBE’de yönetici olmanız?

Emre Konuk’un Türkiye’de psikoterapi mesleğini yerleştirmeye başladığı zamanlarda, hatta bir yönüyle şu anda da, Türkiye’de, psikoloji alanında böylesine büyük bir hacimde çalışan bir enstitü yoktu. Emre’nin psikoloji mesleğine ilişkin özlemlerini gerçekleştirmesi, bireylerin, toplumun ve kurumların hizmetine psikoloji mesleğini sunabilmesi, bilgiyi yalnızca alıp uygulayan değil, bilgiyi üreten ve kullandıran, öğreten bir enstitü kurmasıyla mümkündü. Böyle bir enstitünün yönetimi konusunda deneyimine

başuracağımız bir yönetici yoktu. Çünkü biz birçok alanda ilk olduk. Durum böyleyken, benim yaptığım filmlerin prodüksiyonu üstlenmemden gelen organize etme becerim DBE'nin ihtiyaçlarıyla örtüştü ve benim için farklı bir kariyer de başlamış oldu. Film yaparken de Fransız ekolünün etkisiyle sürecin her alanında yetki ve sorumluluk sahibi olurum. Fransız sinemasının, Amerikan sinemasından farkı da budur zaten. Fransız eko-

İnsanın "benim kişiliğim bunu yapmaya uygun değil" diyebilme lüksü yok. Ben sanatçıyım, sanatımı yapacağım, diğer gerçekliklerle ilgim yok deme şansız yok.

© Meditasyon Yapanız. "Yıllarda Çok Yüzdü Bu ve Tadıca"

lünde film yönetmenidir, Amerikan ekolünde ise yapımcının... Fransız ekolünden bir yönetmen her seviyede etkindir. Montaja girer, oyuncuyu seçer, müziği seçer... Senaryo zaten, olmazsa olmaz, yönetmenidir. Oradan gelen alışkanlıkla büyük bir ekibi yönetebilme, sistem kurabilme becerisine sahip olduğumu düşünüyorum. Zaten Enstitü'nün vardığı yer de bunu doğruluyor.

Bu yıl DBE'nin etkinlikleri arasında ilk kez Emire Konuk Heykel Sergisi de oldu. Nasıl karar verdiniz bu süreçte?

Hayatı artırlarla yaşamak istiyorum diyorum her zaman, ama bazen insan çevreden gelen tepkilerin etkisinde kalabiliyor. Katılmadığınız düşünceleri önemser oluyorsunuz. Ailemin, arkadaşlarımın iş

yaşamına girmeme gösterdiği tepki, sanki kendime ihanet etmişim gibi, beni de zaman zaman etkiledi. DBE'deki yöneticilik görevimden Enstitü dışında söz etmemeye özen gösterdim. Bir gün bir sergim için özgeçmişimi hazırlarken DBE Kurucu Ortağı ve Yöneticisi yazdım ve bir anda büyük bir rahatlık hissettim. Bu ünvanın, bu görevin benim olgunlaşma sürecimin bir parçası olduğunu, bu kabullenmenin sonuçlarının yaşadığım, yaptığım her şeye olumlu bir şekilde yansıdığını o an güçlü bir şekilde anladım. Ve son sergi bu düşüncenin devamı olarak şekillendi. DBE'nin 25 yıla varan tarihinin bende yarattığı

etkiyi, olgunlaşma sürecime olan katkısını, bu sergiyle bir kutlamaya dönüştürdüm. Yolculuklarımın birinin diğerine teşekkürü ve armağanı oldu bu sergi. Bu sergide ben meditasyonu bütün güne yaymanın, her ortamda yaşatmanın mümkün olduğunu anlatmak istedim. Bunu başardığınızda özgür kalırsınız ve sizi bu özgürlüğü yaşamaktan kimse alıkoymaz. İçsel huzuru bulduysanız o dinginliği en kalabalık ve hareketli anda bile yaşarsınız.

Son olarak, Emire Konuk nasıl bir yöneticidir?

DBE'nin yönetiminde çok demokratik bir şekilde hep birlikte karar veririz. Ben çok danışırım. Ama daha sonra bu demokratik ortamda verilen kararlara uyulmasını isterim. İçleştirilmiş kuralların özgürlük getirdiğine inanırım. Çok otoriter, aynı zamanda da çok anacımdır. Bu bençe birbirine zıt iki tavır değil ama bunu anlamakta özellikle bize yeni katılan üst düzey yöneticiler çok zorlanıyor. Sonuç odaklıyım. Mükemmelliyetçiyim. Zarar edebiliriz ama yaptığımız işi düzgün yapmak zorundayız. Bu olursa para arkadan bir şekilde gelir. Yapılan işin doğruluğu müşteri veya bir başkasıyla ilgili değil, insanın kendisiyle kendisine vereceği hesapla ilgili...

Bizi en mutlu eden şey DBE'de yetişip bugün büyük şirketlerde önemli konumlara gelen arkadaşlarımızın başarılarını izlemek. Emre Konuk geliştirilen bir ürün ve hizmetin altyapısında genç arkadaşlarla çalışmaktan ve onların katkısının yüksek olmasından büyük keyif alır. Orada amaç kimin yaptığı değil, genç bir insanın başarısına maya katmaktır çünkü. Enstitüyü bugün geldiği noktaya da bu bakış açısının getirdiğine inanıyorum. Biz bu enstitünün topluma kazandırdığı yüzlerce güzel şeyden dolayı olağanüstü bir doyum içindeyiz.